Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1025

Vragen van het lid **Dik-Faber** (ChristenUnie) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *het pleidooi van de NOV om de prijsverhoging van de VOG niet voor vrijwilligers te laten gelden* (ingezonden 9 december 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 6 januari 2016).

Vraag 1
Kent u het bericht «Prijsverhoging VOG niet voor vrijwilligers»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Herinnert u zich dat met ingang van 1 maart 2016 de prijs van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) omhoog gaat van 30,05 euro naar 41,35 euro? Herinnert u zich dat ook de prijs van een digitale VOG omhoog gaat, namelijk van 24,55 naar 33,85 euro?

Antwoord 2
Ja.

Vraag 3, 4, 5
Bent u het eens met de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV), die aangeeft dat de tarieven van de VOG's nu al voor veel vrijwilligersorganisaties als te hoog worden ervaren? Hoe beoordeelt u de verhoging van de tarieven voor het aanvragen van een VOG in relatie tot de wens tot meer betrokkenheid van vrijwilligers in onze samenleving?
Herinnert u zich dat er een uitzondering is gemaakt voor vrijwilligersorganisaties die werken met jongeren en/of mensen met een verstandelijke beperking? Kunt u aangeven waarom deze organisaties niet hoeven te betalen voor het aanvragen van VOG's en organisaties die werken met vluchtelingen, laaggeletterden, ouderen etc. wel? Deelt u de mening dat dit verschil eigenlijk niet uit te leggen is?

[1] https://nov.nl/actueel/nieuws/prijsverhoging-vog-niet-voor-vrijwilligers

ah-tk-20152016-1025
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

Is het – in het licht van de gewenste participatiesamenleving – niet heel wenselijk om het aanvragen van een VOG voor alle vrijwilligersorganisaties gratis te maken?

Antwoord 3, 4, 5
Ik besef dat de tariefverhoging van de VOG een tegenvaller kan zijn voor een aantal vrijwilligersorganisaties. De afgelopen 10 jaar is het VOG-tarief echter gelijk gebleven (er heeft bijvoorbeeld geen correctie op prijsinflatie plaatsgevonden). Verder wordt ook de gratis VOG-regeling gefinancierd uit de tariefsverhoging. Mede daarom vind ik de tariefsaanpassing reëel. De tariefsverhoging is generiek en geldt voor iedere aanvrager, ongeacht betaald- of onbetaald werk, of de hoogte van het inkomen. De effecten van de tariefsverhoging voor het aantal VOG-aanvragen, de participatie van vrijwilligers of anderszins ken ik niet, want de verhoging gaat per 1 maart 2016 in.
Een specifieke grote groep vrijwilligers hoeft niet te betalen voor een VOG, omdat ze gebruik kan maken van de gratis VOG-regeling. Hiermee wil ik, in combinatie met preventiebeleid, seksueel misbruik in het vrijwilligerswerk voorkomen. Uit onderzoek van het Verwey Jonker Instituut is gebleken dat kinderen en mensen met een verstandelijke beperking het meeste risico lopen om slachtoffer te worden van seksueel misbruik. Daarom komen vrijwilligers die met deze doelgroepen werken in aanmerking om deel te nemen aan de gratis VOG-regeling. Omdat in de praktijk met name voor (kleine) vrijwilligersorganisaties de financiële en organisatorische uitdaging wat groter blijkt te zijn om preventiebeleid (waaronder de VOG) door te voeren, is de gratis VOG voor vrijwilligers van deze organisaties bestemd.
Ik kies daarmee bewust voor een focus op vrijwilligers uit bepaalde organisaties die met eerdergenoemde kwetsbare groepen werken. In de jaren 2012 en 2013 zette de helft van de bevolking van 15 jaar en ouder zich in als vrijwilliger voor een organisatie of vereniging.[2] Ik zie geen ruimte op de begroting van mijn ministerie om voor miljoenen vrijwilligers de gratis VOG ter beschikking te stellen, dan wel om opnieuw een tariefsverhoging door te voeren voor de reguliere VOG om de gratis-VOG voor een bredere doelgroep te bekostigen.

Vraag 6
Bent u bereid om vóór 1 maart 2016 een quick scan uit te voeren naar de financiële gevolgen voor vrijwilligersorganisaties en de Kamer over de resultaten daarvan te informeren?

Antwoord 6
Nee, ik ben niet bereid de quick scan uit te voeren. Hoofdzakelijk omdat ik niet voornemens ben om, op basis van uitkomsten van een quick scan, een uitbreiding van de doelgroep voor de gratis VOG-regeling te heroverwegen. Dit mede vanwege in bovenstaand antwoord genoemde overwegingen.
Daarnaast zie ik ook twee praktische punten. Ten eerste is het de vraag of een quick scan het gewenste resultaat kan leveren. Vrijwilligersorganisaties zijn divers, bijvoorbeeld in aantal vrijwilligers, leden, eventuele subsidies en bijdragen, hoogte van de contributie en deelname aan de gratis VOG-regeling. Dit maakt het vrijwel onmogelijk om met een quick scan een algemene uitspraak te doen over de financiële gevolgen van de tariefverhoging voor vrijwilligersorganisaties in den brede. Ten tweede gaat de tariefsverhoging in per 1 maart 2016. Vóór deze datum een quick scan uitvoeren en hierover informeren dient geen doel, daar het om de gevolgen van de verhoging gaat.

---

[2] J. Arends en L. Flüthe, *Wie doet vrijwilligerswerk? Centraal Bureau voor de Statistiek,* (Den Haag/Heerlen, 2015).